

ZLOČIN U SELU PECKI – ZASEOKU BJELOVAC

IZVJEŠTAJI SA SUĐENJA

15. 09. 2009. godine - čitanje optužnice, dokazni postupak

Izveštava: Tino Bego, Documenta, centar za suočavanje s prošlošću

Postupak pratili: Tino Bego, Documenta, Zagreb, Maja Kovačević Bošković, Građanski odbor za ljudska prava, Zagreb, Nebojša Paunović i Agnese Andrecci, OSCE, Zagreb.

Predsjednica Vijeća otvorila je zasjedanje, objavila predmet glavne rasprave i sastav Vijeća. Stranke u postupku nisu imale primjedbi na sastav Vijeća.

Konstatirano je da su na raspravu pristupili svjedoci Marijan Gregurinčić, Andrija Bugarin, Stjepan Dvorenković i Joso Abramović, a da nisu pristupili svjedoci Ivo Abramović i Danijel Stanešić, za kojeg je dostava poziva vraćena sa naznakom „umro“. Prema pribavljenoj obavijesti o upisu činjenice smrti, utvrđeno je da je Danijel Stanešić umro 11. srpnja 2003. godine u Zagrebu, što je upisano 06. kolovoza 2003. pod rednim brojem 01209 u Matičnom uredu Čnomerec.

Konstatirano je:

- da su presudom Okružnog suda u Sisku broj K-24/92 od 25. 05. 1993. I, II, III i IV-okrivljenici proglašeni krivima radi kaznenog dijela iz čl. 142. st. 1. OKZRH (čl. 120 OKZRH), te osuđeni svaki na kaznu zatvora u trajanju od 20 godina, a koja (presuda) je potvrđena presudom Vrhovnog suda RH broj Kž-893/93. od 11. ožujka 2009.¹
- da je presudom VSRH broj Kzz-8/09 od 11. ožujka 2009. utvrđeno kako je Zahtjev za zaštitu zakonitosti osnovan te su ukinute prvostupanjska i drugostupanjska presuda te je predmet vraćen prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.²

Potom je predsjednica Vijeća konstatirala da je rješenjem izvanraspravnog vijeća Okružnog suda u Sisku broj: Kv-101/92 od 30. prosinca 1992. određeno da se okrivljenicima sudi u odsutnosti.

¹ Okružni sud u Sisku 25. svibnja 1993. donio je u odsutnosti optuženih presudu broj K- 24/92 kojom su I-optuženi Nikola Radišević, II-optuženi Jovo Zubanović, III-optuženi Simo Plavljančić i IV-optuženi Dušan Paunović krivi što su:

dana 16. kolovoza 1991. godine, oko 7 sati u selu Pecki – zaseok Bijelci, kao pripadnici nelegalnih četničkih oružanih formacija tzv. „SAO Krajine“, kojima je bio cilj podrivanje i obaranje novouspostavljenog demokratskog društva u RH, protivno odredbama Konvencije o zaštiti građanskih osoba za vrijeme oružanog sukoba, prema unaprijed stvorenom zločinačkom planu, znajući da mještani sela Pecki, Stjepan Horvat, Đuro Horvat, Mato Horvat, Ivan Bugarin svakodnevno u jutarnjim satima odlaze hraniti svoju stoku u zaseok Bijelci, na osamljenom dijelu puta, naoružani puškama i sjekirama, ove bez ikakvog razloga napali, samo zato što su pripadnici hrvatske nacionalnosti, ispalili u njih više hitaca iz pušaka, te udarajući ih ušicom sjekire po glavi i tijelu, pri čemu su ovi zadobili povrede i to:

Stjepan Horvat strijelnu ranu u području trbuha i zdjelice, Đuro Horvat mnogostruke teške povrede u obliku strijelnih rana i posjekotina, Mato Horvat mnogostruke teške tjelesne povrede, kojim povredama su ovi ubrzo nakon toga podlegli.

² Državno odvjetništvo Republike Hrvatske podnijelo je Vrhovnom sudu RH Zahtjev za zaštitu zakonitosti broj KZZ-DO-241/08 od 19. siječnja 2009. protiv presude Okružnog suda u Sisku broj K-24/92 od 25. 05. 1993. i presude Vrhovnog suda RH broj Kž-883/93 od 30. 11. 1993. s prijedlogom da VSRH donese presudu kojom se utvrđuje da je navedenim pravomoćnim presudama povrijeđen zakon na štetu osuđenika Nikole Radiševića, Jove Zubanovića, Sime Plavljančića i Dušana Paunovića

Čitanje optužnice

Glavna rasprava započela je čitanjem optužnice ŽDO u Sisku pod brojem KT-178/92 od 30. studenog 1992.

Zamjenica ŽDO u Sisku dostavila je pismenu korekciju navedene optužnice.³

Dokazni postupak

Saslušani su svjedoci: Marijan Gregurinčić, Andrija Bugarin, Joso Abramović i Stjepan Dvorneković.

Svjedočenje Marijana Gregurinčića

Svjedok je rekao da je u inkriminiranom vremenskom razdoblju bio zaposlen kao policijski inspektor u PP Petrinja te da je **o inkriminiranom događaju** u selu Pecki **čuo razne priče, no da neposrednih saznanja o događaju nema.**

Rekao je da je 1992. prešao u SZUP Sisak i da je tada kao ovlaštena osoba obavljao mnoštvo obavijesnih razgovora, kako sa pripadnicima srpskih paravojnih formacija tako i sa ostalim građanima. Na pitanja zamjenice ŽDO Sisak odgovorio je da se ne sjeća od koga je čuo priče o inkriminiranom događaju i kako su se na udaljenosti od 500 metara od mjesta Bjelovac nalazile obrambene linije pripadnika ZNG-a i policije, da su u to vrijeme i tzv. Martićevci bili stacionirani u Gornjoj Bačugi, a dio paravojnih srpskih snaga u staroj školi u Jabukovcu, te kako **ne poznaje ubijene Đuru, Matu i Stjepana Horvata, kao ni Ivana Bugarina, te da nema informaciju da su bili pripadnici oružanih snaga.**

Svjedočenje Andrije Bugarina

Svjedok je iskazao da je u inkriminiranom razdoblju zajedno sa svojim pokojnim bratom Ivanom Bugarinom i Matom i Đurom Horvat bio u selu Pecki, zaseoku Bjelovac, koji je bio prva linija obrane toga područja. **Bili su pripadnici rezervnog sastava MUP-a, imali su uniformu** pričuvnog sastava policije i **bili su naoružani.** Svjedok je imao automatsku pušku, a ostali su **imali automatsku ili poluautomatsku pušku.** Svaki dan su dolazili držati stražu i čuvati selo, jer se veći dio stanovništva već ranije iselio, a navečer su se povlačili 50 do 100 metara dalje gdje je bila linija obrane. Kritičnog dana između 16,00 i 17,00 sati, kada su završili sa obilaskom sela, svjedok je ušao u kuću, a Ivan, Mato i Đuro Horvat su ostali vani. Dok se nalazio u kući začuo je pucnjavu, viku i galamu, izašao je van vidjeti što se događa i ugledao je grupu od 12 – 15 ljudi. Svi su bili maskirani. Na glavi su imali maskirne kape različitih boja i bili su obučeni u različite uniforme (SMB i maskirne), neki su bili u civilnoj odjeći. Jedna je osoba imala lovačku pušku, dok su svi ostali bili naoružani vojnim naoružanjem.

Čim je svjedok izašao van navedene osobe su počele pucati na njega i on je počeo bježati kroz voćnjak. Uspio je pobjeći. Kada je zadnji put vidio brata, Đuru i Matu Horvat bili su živi, a što se poslije s njima događalo o tome nema saznanja. Istog dana sa Stjepanom Horvatom bila je i njegova kćer Mara Horvat, ista je preživjela događaj, no radi se o osobi ograničenih mentalnih sposobnosti koja se nalazi u nekoj ustanovi u Ozlju kod Karlovca.

Na pitanja zamjenice ŽDO Sisak svjedok je iskazao da su kritičnog dana **sva četvorica bili naoružani,** da je on imao uniformu pričuvnog sastava, dok je **njegov brat zbog nedostatka uniformi bio u civilu,** a za ostalu dvojicu se ne sjeća kako su bili obučeni. Isto tako iskazao je da je uzvratio vatru nakon što je osoba sa crvenom kapom na glavi pucala iz lovačkog oružja prema njemu. Nije mu poznato da li su ostala trojica upotrijebili oružje. Čuo je jaku detonaciju, no ne zna odakle je potekla,

³ Zamjenica ŽDO u Sisku izvršila je pismenu korekciju optužnice KT-178/92 od 30. studenog 1992. na način da je navela da su svojim postupanjem okrivljenici postupili suprotno odredbi čl. 3. st. 1. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine i čl. 4. st. 1. i 2. te čl. 13. Dopunskog protokola Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba od 08. lipnja 1977. (Protokol II).

ali zna da je njegov brat kritične zgrade imao kod sebe dvije ručne bombe. Na daljnje pitanje zamjenice ŽDO Sisak svjedok je odgovorio da se, nakon bijega sa kritičnog mjesta, vratio na položaj koji je bio udaljen 200 – 300 metara. Ondje je osobama koje su se tamo nalazile dao prve informacije o događaju, a nakon toga nikada nije čuo od bilo koje osobe da bi bila na tom mjestu i vidjela što se tu dogodilo.

Na posebno pitanje branitelja I-okrivljenika, svjedok je odgovorio da ne zna nakon koliko vremena su pripadnici hrvatske policije došli na mjesto događaja, budući je on odveden u Petrinju.

Na posebno pitanje branitelja IV-okrivljenika svjedok je odgovorio da su imali liniju zapovijedanja kao pričuvni sastav policije i da su imali naoružanje PP Petrinja, ali ne zna tko mu je bio neposredno nadređen. Po njegovom mišljenju ljudi iz Gornje Bačuge bi morali imati saznanja o kritičnom događaju, jer ih se dosta već tada vratilo u selo i tamo žive.

Svjedočenje Jose Abramovića

Svjedok je rekao da je u inkriminiranom razdoblju bio pričuvni policajac i da je organizirao izvlačenje nastradalih iz Bjelovca, a kako nije bio na mjestu događaja ne zna to je to počinio. Zna da se događaj zbio u večernjim satima, stoga su organizirali izvlačenje slijedeći dan. Došavši do kuće Milana Horvat, **pronašli su ubijene Matu i Đuru Horvat i Ivana Bugarina. Osim što su bili ubijeni, bili su i maskirani.** Sjeća se da je Mati Horvatu bilo odsječeno pola lica, Đuri Horvatu nos i prsti jedne ruke, a Ivanu Bugarinu bila je odsječena ruka, koja se nalazila 10-ak metara od njegova tijela. Iz tijela mu je bilo izvađeno srce. Stjepana Horvata pronašli u podrumu njegove kuće, gdje je bio zaključan sa svojom retardiranom kćerkom Marijom. Bio je usmrćen hicima kroz vrata podruma. Nakon što su pokupili tijela odvezli su ih na patologiju u Sisak.

Na posebna pitanja zamjenice ŽDO Sisak svjedok je odgovorio da je u trenutku pronalazačenja tijela pokojnika, **jedan od njih bio u civilnoj odjeći, dok su drugi bili u odorama. Ne sjeća se tko je bio u civilnoj odjeći, a tko u odori.**

Nadalje, svjedok je odgovorio da je Nikola Herceg bio na mjestu događaja u zaseoku Bjelovac u svojoj kući i da je kasnije pričao kako je vidio maskirane osobe koje su ušle u selo te da mu je jedna od njih, koja je bila u civilu, rekla da se sakrije, što je i učinio, pa je preživio navedeni događaj, no da je u međuvremenu **Nikola Herceg preminuo i da nikada nije rekao imenom i prezimenom tko je tada bio u selu.** Isto tako, odgovorio je da nikada **nikoga nije čuo da priča o počiniteljima navedenog događaja**, pa niti mještane Gornje Bačuge, koji su se naknadno vratili u svoje selo.

Svjedočenje Stjepana Dvornekovića

Svjedok je iskazao da **nije bio očevidac navedenog događaja niti da ima pobliza saznanja.** Rekao je da je u to vrijeme radio kao krim. tehničar u PP Petrinja, da je svakodnevno bio na prvoj liniji obrane u selu Pecki. **Poznato mu je da su ubijene osobe bile angažirane u obrani mjesta, no ne zna kakav su status imale. O počiniteljima nema saznanja.** Rekao je da se u to vrijeme nije mogla vršiti krim. obrada.

Na posebno pitanje zamjenice ŽDO Sisak, svjedok je odgovorio da se ne sjeća da li su poginule osobe bile u civilnoj odjeći ili su imale uniforme te da se očevid na licu mjesta nije mogao vršiti, jer mjesto nije bilo sigurno.

Dokazni prijedlozi

Zamjenica ŽDO Sisak predložila je da se pozovu i ispituju svjedoci:

- **Josip Bugarin**, s obzirom da je isti brat pok. Ivana Bugarina i da se tada nalazio na položaju u Peckom,
- **Kata Horvat**, koja je kritične zgrade bila skrivena u podrumu i preživjela događaj,
- **Zoran Rula i Petar Košnik**, koji bi mogli imati saznanja o počiniteljima kaznenog djela.

Zamjenica ŽDO Sisak ostala je kod prijedloga da se ispita nepristupjeli svjedok **Ivo Abramović.**

Branitelj IV-okrivljenika načelno je prigovorio prijedlogu zamjenice ŽDO Sisak za ispitivanjem navedenih svjedoka, jer se radilo o vojnoj akciji, a jedna osoba koja je bila na licu mjesta i preživjela događaj, ispitani svjedok Andrija Bugarin, nije prepoznao nikog od počinitelja, jer su svi bili maskirani.

Rješenje Vijeća

Prihvaćen je prijedlog ŽDO Sisak te će pozvati i ispitati naprijed navedene svjedoke. Nastavak glavne rasprave zakazan je za **dan 26. listopada 2009. godine u 9,30 sati**.

26. 10. 2009. godine - nastavak dokaznog postupka

Izvjestava Tino Bego, Documenta, Centar za suočavanje s prošlošću

Postupak pratili: Tino Bego, Documenta, Zagreb, Martina Franičević, Građanski odbor za ljudska prava, Zagreb, Nebojša Paunović i Jelena Borić, OSCE, Zagreb.

Svjedočenje Ive Abramovića

Navedeni svjedok iskazao je da je bio u pričuvnom sastavu policije u svojstvu zapovjednika obrane sela Pecki, no da nije bio očevidac inkriminiranog događaja i da ne zna tko je počinitelj. No, siguran je da su to učinili Srbi iz okolnih sela, jer u to vrijeme ondje nije bilo niti pripadnika JNA niti drugih osoba iz Srbije.

Od Andrije Bugarina, koji je uspio pobjeći i preživjeti masakr, čuo je da se nešto dogodilo u zaseoku Bjelovac. Kako se spuštala noć, tek su slijedeće jutro išli po mrtva tijela.

Što se ubijenih osoba tiče, svjedok je rekao da je Stjepan Horvat bio civil, dok su ostala trojica bili u pričuvnom sastavu policije.

Na posebna pitanja zamjenice ŽDO Sisak, svjedok je rekao da su se mještani sela Pecki sami organizirali i da su tako djelovali od 26. lipnja 1991. pa sve dok im početkom kolovoza 1991. nije pristupio dio policije iz Petrinje, pa čak i iz Pule, a držali su jednu liniju približno kilometar udaljenu udaljenu od zaseoka Bjelovac. Isto tako, uz policajce iz Pule, sa njima je bila i pričuva iz Rafinerije.

Svjedok je rekao da žrtve nisu ubijene u borbi, jer su uhvaćene dok su hranili stoku.

Rekao je da su glavni organizatori pobune bili Nikola Janjanin i Milan Gojić.

Na posebno pitanje branitelja I-okrivljenika, odgovorio je da je kritičnog dana bio na položajima, da nije čuo pucnjavu koja bi dopirala iz zaseoka te da pretpostavlja da su je čuli drugi, koji su bili bliže, iznad zaseoka Bjelac.

Rekao je da ne zna kako i kada su žrtve ubijene te da je bio pripadnik pričuvnog sastava policije pod zapovjedništvom PP Petrinja.

Svjedočenje Josipa Bugarina

Svjedok je rekao da je u inkriminiranom vremenskom razdoblju bio pripadnik pričuvnog sastava policije i da se u kritično vrijeme nalazio na položaju udaljenom 500 metara od kritičnog mjesta, da su Mato i Đuro Horvat, Ivo Bugarin i Andrija Bugarin bili na isturenim položajima u Bjelovcu, a da ih je on svakodnevno obilazio.

Kritičnog dana čuo je pucnjavu i eksploziju, a potom je dotrčao Andrija Bugarin i rekao mu da mu je brat ubijen u selu i da pretpostavlja da su ubijeni svi koji su se zatekli u selu.

Nadalje je iskazao da mu je Andrija Bugarin rekao da su ih napali „Martićevci“, da nikoga među njima nije prepoznao te da mu je brat spasio život, jer je bacio bombu na napadače i viknuo mu da bježi, što je i učinio.

Svjedok je rekao da se sjeća da je prezime zapovjednika PP Pula bilo Skender, koji im nije dozvolio da odmah odu na lice mjesta, jer je postojala mogućnost da i drugi stradaju, a da se ljudima ondje i tako ne može pomoći. Stoga su na lice mjesta otišli tek slijedeće jutro. Iza kuće broj 78 pronašli su mrtve Đuru i Matu Horvata i Ivu Bugarina, a Stjepan Horvat pronađen u podrumu kuće broj 76. Kako nije ulazio u kuću broj 76 nije vidio tijelo, no pričalo se da je Stjepan Horvat ubijen bacanjem bombe.

Na posebno pitanje zamjenice ŽDO Sisak rekao je da su Đuro i Mato Horvat, Ivo Bugarin i Andrija Bugarin bili pripadnici pričuvnog sastava MUP-a RH i da su bili zaduženi za naoružanje, no da ne zna da li su kritične zgrade bili naoružani te da su bili maskirani.

Na posebna pitanja branitelja III-okrivljenog, svjedok je odgovorio da su pripadnici pričuvnog sastava policije osim oružja zadužili i uniforme, s tim da su košulje uglavnom svi zadužili, no hlače baš i ne. Rekao je da je poslije navedenog događaja pričao sa Nikolom Hercegom, koji mu je rekao da su napadači imali maskirane uniforme. Spominjao je napadača po imenu Prečanica, osobu nadimkom Žiko i osobu koja je bila trgovac iz Donje Bačuge koji je radio u Gornjoj Bačugi po prezimenu Rajšić.⁴ Svjedok je naveo i da je na položaju na kojem se on nalazio bilo 30-ak ljudi i da je procjena zapovjednika bila da se mrtvima ne može pomoći, te da iz tog razloga nisu odmah otišli u selo vidjeti što se događa.

Svjedočenje Kate Horvat

Svjedokinja je iskazala da se kritične zgrade nalazila u Bjelovcu zajedno sa pokojnim suprugom te da, s obzirom da su imali stoku, nisu htjeli napustiti selo.

Kritičnog dana ona i suprug su se sakrili u podrum, jer su čuli hod ljudi, a slijedeće jutro, kada su izašli iz podruma, od pripadnika Hrvatske vojske, koji su ih i upozorili da napuste selo, saznali su što se dogodilo.

Svjedokinja je navela da je od vojnika čula da je njen svekar Stjepan Horvat ubijen ispred kuće u kojoj je živio sa kćerkom, no da ona (svjedokinja) nije išta vidjela ni čula jer se nalazila u podrumu.

Kćerka njenog pokojnog svekra je preživjela događaj, no psihički je bolesna i nije u stanju razgovarati.⁵

Na posebna pitanja zamjenice ŽDO Sisak, iskazala je da ni njen suprug niti pokojni svekar nisu bili pripadnici pričuvnog sastava policije te da nisu zadužili oružje, da su pok. Đuro i Mate Horvat i Ivan Bugarin pronađeni u dvorištu kuće Mate Horvata, koja je udaljena oko 500 metara od njene kuće, da je Stjepan Horvat cijelo vrijeme boravio i živio u selu, dok su ostala trojica tijekom dana bili u selu, navečer su odlazili na položaj kod vojske, a da se događaj zbio oko 17,00 sati.

Svjedočenje Zorana Rula

Svjedok je iskazao da o događaju koji se zbio u kolovozu 1991. u zaseoku Bjelovac ništa ne zna.

Na posebno pitanje zamjenice ŽDO Sisak odgovorio je da je u kolovozu 1991. godine boravio u Glini, gdje živi od 1979. godine pa sve do danas, da nije bio zaposlen niti u pričuvnom sastavu MUP-a.

---

⁴ Podsjećamo da je na glavnoj raspravi održanoj dana 15. 09. 2009. godine svjedok Joso Abramović iskazao da je Nikola Herceg bio na mjestu događaja u zaseoku Bjelovec u svojoj kući i da je kasnije pričao kako je vidio maskirane osobe koje su ušle u selo te da mu je jedna osoba, koja je bila u civilu, rekla da se sakrije, što je i učinio, pa je preživio događaj, no da je u međuvremenu Nikola Herceg preminuo i da nikada nije rekao imenom i prezimenom tko je tada bio u selu.

Podsjećamo da je na glavnoj raspravi održanoj 15. rujna 2009. svjedok Joso Abramović iskazao da su Stjepana Horvata pronašli u podrumu njegove kuće, gdje je bio zaključan sa svojom retardiranom kćeri Marijom i da je bio usmrćen hicima kroz vrata podruma.

Svjedočenje Petra Košnika

Iskazao je da je u Glini živio sve do 27. ožujka 1992. godine, a da o inkriminiranom događaju nema saznanja.

Tjedan dana nakon masakra u Peckom mu je Đuro Lončar, koji je bio pripadnik srpskih paravojskih snaga, povezan sa tzv. „Šiltovima“ i dobar prijatelj pripadnika „Šiltova“ Siniše i Duška Martića, ispričao mu je da je bio sa svojom grupom u Peckom.

Svjedok je rekao i da su pripadnici grupe Đure Lončara bili: Gavranić koji se vjerovatno zove Siniša, Sladović koji je mlađi sin načelnika policije u Glini, Birač kojem također svjedok ne zna ime, Miroslava Vujaklija i osoba nadimkom „Debeli Buo“.

Na posebno pitanje zamjenice ŽDO Sisak rekao je da mu Đuro Lončar nije ispričao što se događalo u Bjelovcu, samo mu je rekao da je bio ondje sa svojom grupom.

Dokazni prijedlozi

Zamjenica ŽDO Sisak predložila je da se pozovu i ispitaju svjedoci: Ivo Milošević, Soka Rajšić i Nikola Janjanin.

Branitelj III-okrivljenika protivio se prijedlogu zamjenice ŽDO Sisak, ističući kako se ovaj postupak nalazi u fazi glavne rasprave, a ne istrage, i da se u postupku utvrđuje da li su okrivljenici počinili kazneno djelo, da je jedini preživjeli svjedok iskazao kako su počinitelji bili maskirani i da ih nije prepoznao i da prijedlog ŽDO Sisak nije obrazložen, točnije da zamjenica ŽDO Sisak nije navela na koju okolnost treba ispitati predložene svjedoke.

Na navedeno je zamjenica ŽDO obrazložila svoj prijedlog i istaknula da se predloženi svjedoci trebaju ispitati na okolnost saznanja da li su okrivljenici počinitelji kaznenog djela koje im se stavlja na teret te je navela da, ukoliko Vijeće prihvati dokazne prijedloge, postavlja drugi dokazni prijedlog za dostavom kaznenog spisa radi korigiranja činjeničnog opisa i pravne kvalifikacije djela.

Rješenje Vijeća

Vijeće je prihvatilo prijedlog ŽDO Sisak te će pozvati i ispitati naprijed navedene svjedoke.

Rasprava će biti nastavljena **08. prosinca 2009. u 9,30 sati.**

Zapažanja monitora:

- *Početak glavne rasprave je kasnio 30 minuta, radi nedolaska odvjetnika Željka Andrijevića, branitelja III-optuženog Sime Plavljanića, a navedeno kašnjenje nije navedeno u zapisnik. Sud je sam osigurao zamjenu za navedenog odvjetnika te je istog mijenjao odvjetnik Berislav Hrvojević, no netom nakon početka glavne rasprave u sudnicu je ušao odvjetnik kojeg je branitelj III-optuženog zamolio da ga zamjeni. Nakon toga je iz sudnice izašao odvjetnik Berislav Hrvojević, a ostalo novi odvjetnik. Predsjednica Vijeća ništa od navedenog nije unijela u zapisnik, stoga javnost nije saznala ime odvjetnika koji je mijenjao odvjetnika Andrijevića.*
- *Tijekom ispitivanja gore navedenih svjedoka, predsjednica Vijeća i zamjenica ŽDO Sisak postavljale su sugestivna pitanja svjedocima. Na primjer, predsjednica Vijeća, nakon što je svjedoka Josipa Bugarina pitala o osobnim podacima i rekla mu upozorenja, upitala ga je: „Da li vi išta znate o događaju koji se dogodio 16. kolovoza 1991. g. u zaseoku Bijelac, kada su ubijeni i masakrirani Hrvati?“*
- *Branitelj II-optuženika je za vrijeme ispitivanja svjedoka na 20-ak minuta napustio sudnicu.*

09. prosinca 2009. godine - nastavak dokaznog postupka

Izještava: Martina Klekar, monitorica Građanskog odbora za ljudska prava, Zagreb

Suđenje prate: Jelena Borić i Nebojša Paunović – Ured OSCE-a u Zagrebu

Na početku današnjega ročišta predsjednica vijeća je konstatala da nisu pristupili svjedoci Nikola Janjanin i Ivo Milošević, za koje je dostava poziva uredno iskazana.

U nastavku dokaznog postupka saslušani su svjedoci Sofija Rajšić i Srećko Ostojić.

Svjedočenje Sofije Rajšić

Upitana o osobnim podacima svjedokinja je izjavila da je rođena 1932. i da živi u Gornjoj Bačugi.

U svom iskazu navela je da nema nikakvih saznanja o događaju koji se zbio 16. kolovoza 1991. u selu Pecki, zaseoku Bjelovac. Ona je u to vrijeme živjela u Donjoj Bačugi te je čula da su ondje ubijeni neki ljudi, no nije joj poznato tko je to učinio. Iskazala je da ne zna kolika je udaljenost od Donje Bačuge do zaseoka Bjelovac te da se zaseok Bjelovac vidi iz Gornje Bačuge, a iz Donje Bačuge ne.

Svjedočenje Srećka Ostojića

Ovaj svjedok je rođen 1966. i prebiva u Glini.

U svom iskazu je naveo da je kritičnoga dana bio u kafiću ispred hotela „Kasina“ u Glini, kada je ondje došlo 20 do 30 pripadnika tzv. „Šiltove grupe“ za koje se govorilo da su se vratili iz sela Pecki. Nije mu poznato tko su točno bili pripadnici te grupe, no sjeća se da su oni tada slavili napad na selo Pecki te da su kroz grad vozili džipove i protuavionski top. Osoba po nadimku „Šilt“ bio je Siniša Martić, a pripadnici njegove grupe bili su obučeni u različite vojne odore, uglavnom maskirne. Cijeli događaj su VHS kamerom snimali ženska osoba po nadimku „Zeka“ i Svetislav Meandžija. Toga je dana bilo ljetno vrijeme, a pretpostavlja da je bio kolovoz.

Svjedok je iskazao da on okrivljenike ne poznaje, nikada nije čuo za navedene osobe i pretpostavlja da nisu iz Gline nego iz Petrinje.

Zamjenica ŽDO-a je svjedoku postavila pitanje je li prepoznao koga od pripadnika tzv. „Šiltove grupe“, nakon čega je branitelj IV.-okrivljenika stavio primjedbu tvrdeći da postavljeno pitanje nema veze s kritičnim događajem. Predsjednica vijeća je dopustila pitanje, a svjedok je odgovorio da je tom prilikom prepoznao Sinišu Martića, Đuru Lončara i još jednu osobu koja je kasnije poginula.

Iduće ročište je određeno za **21. prosinca 2009. u 13,00 sati**, kada će se po djelatnicima policije dovesti danas nepristupjeli svjedoci Ivo Milošević i Nikola Janjanin.

Zapažanja:

1. *Iako je na zapisniku konstatirano potvrdno, svjedoku nije izrečeno upozorenje u smislu čl. 236. ZKP-a, čija odredba glasi: „Svjedok nije obavezan odgovarati na pojedina pitanja ako je vjerojatno da bi time izložio sebe ili svoga bliskog rođaka teškoj sramoti, znatnoj materijalnoj*

šteti ili kaznenom progonu. O tome će sud poučiti svjedoka.“ Važnost toga upozorenja vidljiva je već sama po sebi, a u prilog tome govori i to da se ono spominje i u odredbi čl. 238. st. 3.⁶

2. Predsjednica vijeća je ispitivanju svjedoka pristupila na način da je, nakon uzimanja osobnih podataka i nepotpuno izrečenih upozorenja, upitala iste: „Da li vi išta znate o događaju koji se zbio dana 16. kolovoza 1991. u zaseoku Bjelovac, kada je ubijeno četvero ljudi?“. Mišljenja smo da je takvo pitanje sugestivno, odnosno suprotno odredbi čl. 239. st. 1. u kojoj stoji da će svjedok nakon općih pitanja poziva da iznese sve što mu je o predmetu poznato, te da će mu se nakon toga postavljati pitanja radi provjere, dopune i razjašnjenja.
3. Vezano za primjedbu branitelja IV.-okrivljenika u pogledu pitanja zamjenice ŽDO-a svjedoku o tome je li prepoznao koga iz tzv. „Šiltove grupe“, pridružujemo se njegovom pitanju: „Vodi li se ovdje postupak protiv četiri okrivljenika ili se vodi istraga o ratnim zbivanjima u Glini?“ Naime, čest je slučaj, rekli bismo čak i pravilo, da ŽDO u Sisku „na glavnoj raspravi provodi istragu“ na način da svjedoke ispituje o činjenicama koje optužnica uopće ne sadrži ili o osobama koje u konkretnom predmetu nisu optužene.

21. prosinca 2009. godine - nastavak dokaznog postupka

Izveštava Tino Bego, Documenta, centar za suočavanje s prošlošću

Postupak pratili: Tino Bego, Documenta, Zagreb, Martina Franičević, Građanski odbor za ljudska prava, Zagreb, Nebojša Paunović i Jelena Borić, OSCE, Zagreb.

Predsjednica vijeća konstatirala je kako djelatnici PP Petrinja na današnje ročište nisu priveli svjedoke Ivu Miloševića i Nikolu Janjanin, a telefonskim putem su obavijestili sud da Ivo Milošević nije zatečen na adresi prebivališta te da u selu Gornja Bačuga postoje dvije osobe imenom i prezimenom Nikola Janjanin, koje su isto godište, no žive na dva različita kućna broja, a kako su imali druge podatke o tim osobama, nisu znali koju bi osobu priveli na današnju raspravu.

Dokazni prijedlozi

Zamjenica ŽDO Sisak ostala je kod prijedloga za ispitivanjem Ive Miloševića i Nikole Janjanina, s tim se obvezala u što kraćem roku saznati potrebne podatke, kako bi se moglo izvršiti dovođenje istog.

Rješenje Vijeća

Određeno je da će se predložene svjedoke privesti po djelatnicima PP Petrinja te će pismenim putem pozvati branitelj III-okr. Željko Andrijević.

Slijedeće ročište za glavnu raspravu zakazano je za **16. veljače 2010. godine, s početkom u 9,30 sati.**

16. 02. 2010. godine - OBUSTAVA KAZNENOG POSTUPKA

Izveštava Tino Bego, Documenta, centar za suočavanje s prošlošću

⁶ Svjedok će se upozoriti i da nije dužan odgovarati na pitanja predviđena u čl. 236. ovoga Zakona i to će se upozorenje unijeti u zapisnik.

Rješenjem Županijskog suda u Sisku, broj: K-15/09, od 07. siječnja 2010. godine obustavljen je kazneni postupak protiv I-okr. Nikole Radiševića, II-okr. Jove Zubanovića, III-okr. Sime Plavljanica i IV-okr. Dušana Paunovića.

Županijsko državno odvjetništvo u Sisku dana 07. siječnja 2010. godine dostavilo je podnesak Županijskom sudu u Sisku kojim je izjavilo da odustaje od optužbe protiv navedenih optuženika.

Sud je temeljem čl. 291. st. 1. t. 1. ZKP-a rješenjem obustavio kazneni postupak, a temeljem čl. 123. st. 1. ZKP-a okrivljenici su oslobođeni plaćanja troškova kaznenog postupka.